

Suomen kestävän kasvun ohjelma

Kirjaaminen ja tiedon laatu

Loppuraportti

Investointi 3

18.12.2025

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Asiakirjan tiedot

Asiakirja sisältää loppuraportin seuraavien projektien osalta (projektien nimet ja numerot sopimusliitteessä)	P4 I3 Kirjaaminen ja tiedon laatu (aiemmin Kirjaamisen kansallinen kehittäminen)		
Pilari ja investointi, jota loppuraportti koskee	Pilari 4, investointi 3		
Sopimuksen Vahva-nro (VN/xxxx/2022)	VN/1156/2022		
Sopimustoimijaorganisaatio	THL		
Laatija / yhteyshenkilö	Heidi Harjula	+358295247544	heidi.harjula(at)thl.fi

Sisällysluettelo

1 Projektin yhteenveto	4
1.1 Projektille asetetut tavoitteet	4
1.2 Saavutetut ja saavuttamatta jääneet tuotokset	6
1.3 Projektin kesto, resurssit ja kustannukset.....	7
2 Projektin dokumentointi.....	8
3 Projektin hyödyt suhteessa Suomen kestävän kasvun ohjelman tavoitteisiin	10
3.1 Projektin toimenpiteet ja tavoitteiden saavuttaminen suhteessa EU toimeenpanoasiakirjaan kirjattuihin tavoitteisiin	10
3.2 Tavoitteen toteutuminen: hoitotakuun seurannan ja koronakriisin tietotarpeiden vahvistaminen	13
4 Projektin jatkokehitys ja -toimenpiteet	14
5 Liitteet	15

1 Projektin yhteenveto

1.1 Projektille asetetut tavoitteet

Kirjaaminen ja tiedon laatu –projektissa (ent. Kirjaamisen kansallinen kehittäminen) lähtökohtana oli ammattilaisten esiin tuoma tarve kansallisesti johdetulle kirjaamisen tuelle, sillä aiemmin vastuut ja roolit olivat epäselvät, ja yhtenäistä koulutusta tai ohjeistusta oli liian vähän. Kirjaamiskäytäntöjen tulee olla yhtenäisiä ja kirjatun tiedon laadun tulee tukea sekä ensisijaista asiakas- ja potilastyötä että tiedon toissijaista käyttöä, kuten tiedolla johtamista, tutkimusta ja valvontaa.

Yhtenäisellä kirjaamisella on kuitenkin merkitystä paljon tätä laajemmin: se on koko sote-tietopohjan perusta. Ilman vertailukelpoista, rakenteista ja sisällöllisesti yhdenmukaista tietoa ei pystytä luotettavasti seuraamaan palvelujen kustannuksia, kohdentamaan ohjausta, varmistamaan toiminnan vaikuttavuutta eikä tekemään investointeja tietoon perustuen. Siksi kirjaamisen kehittäminen kytkeytyy suoraan myös RRP-ohjelman keskeisiin tavoitteisiin – tietopohjan parantamiseen ja kustannusvaikuttavan ohjaamisen mahdollistamiseen kansallisesti.

Kirjaamisosaamisen lisäksi laatuun vaikuttaa myös tietorakenteiden jatkuva kehittäminen. Siksi systemaattinen laadun kehittämistyö ja seuranta onkin olennaista asiakas- ja potilastietojen hyödynnettävyyden näkökulmasta. Projekti tuotti kansainvälisiä ja kansallisia suosituksia, oppaan sekä määrittelyjä tiedon laadun parantamiseksi sote-organisaatioissa ja tietojärjestelmissä. Tiedon laadun kehittämistyössä on kuitenkin ollut mukana suuri määrä eri toimijoita, ja työ on jakautunut eri tahoille niin THL:ssä kuin sen ulkopuolellakin.

Projektin tavoitteena oli

- sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön kirjaamisosaamisen vahvistaminen
- monialaisen kirjaamisosaamisen vahvistaminen
- kirjaamisen ja tiedonkeruun yhdenmukaistuminen ja kirjatun tiedon laadun parantuminen
- ensiökäytössä syntyvän tiedon parempi hyödynnettävyys toisiokäytössä.

Projektissa edistettiin sote-tiedon hyödynnettävyyttä kehittämällä kirjaamisosaamista ja asiakas- ja potilastiedon laatua. Sote-kirjaamisen kansallisen verkoston perustaminen oli merkityksellisessä roolissa tiedon välittämisessä alueiden ja THL:n välillä sekä alueellisen kehittämisen toteuttamisessa. Tiedon hyödyntämisestä nousseet kehittämistarpeet ja palautteet huomioitiin verkoston yhteisessä työssä. Verkostoon osallistuivat hyvinvointialueiden edustajat (kirjaamiskoordinaattorit) ja kansallisista toimijoista STM:n lisäksi Kelan Kanta-palvelut,

Opetushallitus, yksityisiä sote-organisaatioita verkostossa edustava Hyvinvointiala Hali ry sekä Kansa-koulu - hanke päättymiseensä asti.

THL:n rooli verkostossa oli

- tuottaa kansallisesti yhtenäisiä kirjaamisohjeita ja tukimateriaalia sekä varmistaa materiaalien laatua
- koordinoida kansallista sote-kirjaamisen verkostoa
- järjestää kansallisia tilaisuuksia kirjaamisen ja tiedon laadun kehittämiseksi
- ohjata laadunhallintatoimenpiteiden ja tietojärjestelmien kehittämistä kirjaamisen sujuvuus ja tietojen laatu -tavoitteiden mukaisesti julkaisemalla määräytyksiä ja suosituksia.

Hyvinvointialueiden ja heidän kirjaamiskoordinaattoreidensa rooli verkostossa oli

- nimittää jokaiselle hyvinvointialueelle vastuuhenkilö (kirjaamiskoordinaattori) kirjaamisen ja tiedon laadun kehittämiseen
- vastata kirjaamisen kehittämisen toteuttamisesta alueellaan
- osallistua kansalliseen kirjaamisen kehittämisen verkostoon
- huolehtia kirjaamisen kehittämisestä osana jatkuvaa toimintaa
- osallistua ammattilaisen työtä tukevien järjestelmien ja ratkaisujen kehittämiseen
- vertaiskehittää kirjaamista keskinäisessä yhteistyössä.

1.2 Saavutetut ja saavuttamatta jääneet tuotokset

Kirjaaminen ja tiedon laatu –projektissa tuotettiin kansallinen toimintamalli sosiaali- ja terveydenhuollon kirjaamisen tueksi sekä asiakas- ja potilastiedon laadun parantamiseksi. Lisäksi projektissa perustettiin sote-kirjaamisen kansallinen verkosto, jota THL koordinoi. Projektin tavoitteet ja reunaehdot pysyivät pääosin ennallaan, mutta niitä tarkennettiin asiakastietolain (703/2023) toimeenpanon ja ohjauksen yhdenmukaistamiseksi. Projektissa saavutettiin asetetut tavoitteet suunnitellussa laajuudessa: kansallinen kirjaamisen tuen toimintamalli ja selkeät roolit määriteltiin, tiedon laadun parantamisen malli otettiin käyttöön ja kirjaamisen ohjeistuksia yhdenmukaistettiin. Tiedon laadun parantamisen malli eri osa-alueineen on kuvattu erityisesti asiakastietojen ja sote-organisaatioiden näkökulmasta, kooten myös käyttöönotettuja hyviä käytäntöjä. Näiden tulosten myötä sote-toimijoiden kirjaaminen ja tietojärjestelmät tukevat jatkossa entistä paremmin laadukasta, vertailukelpoista ja myös toissijaiseen käyttöön soveltuvaa tietoa.

Taulukko 1. Projektin saavutetut päätuotokset, linkit tuotoksiin ja tuotosten kuvaukset.

Päätuotos	Kuvaus
Sosiaalihuollon kirjaamisohjeet (linkit tuotoksiin liitteessä 1)	Projektissa tuotettiin rakenteisen kirjaamisen tukimateriaalia sekä palvelutehtäväkohtaisesti että koko sosiaalihuollon toimialalle, sekä julkaistu verkkosivukokonaisuus kirjaamisen tueksi. THL ylläpitää Kansa-koulu-hankkeelta siirtynyttä sosiaalihuollon kirjaamisen peruskurssia.
Terveystiedon kirjaamisohjeet (linkit tuotoksiin liitteessä 1)	Projektissa päivitettiin potilastiedon kirjaamisen yleisopasta, useita ammatti- ja palvelualakohtaista oppaita sekä tuotettiin mm. koulutusmateriaalia ja -videoita.
Monialaisen yhteistyön kirjaamisen opas	Monialaisen yhteistyön kirjaamisen oppaan lisäksi projekti oli mukana toimintakykytiedon kirjaamisen ohjeistamisessa sekä muiden sote-yhteisten tilaisuuksien ja materiaalien tuottamisessa.

Asiakastiedon laadun opas sote-organisaatioille	Projektissa tuotettu opas, jonka avulla sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatiot saavat tukea tietojen laadun parantamiseksi tiedon elinkaaren kaikkiin vaiheisiin.
Sote-kirjaamisen kansallinen verkosto	THL:n koordinoima sosiaali- ja terveydenhuollon yhteinen, kansallinen verkosto. Verkostossa jokainen jäsen edustaa organisaatiotaan.
Sote-koodistojen hyödyntämisen perusvaatimukset	THL:n määrittelydokumentti, jossa määritellään sekä sosiaali- että terveydenhuollon tietojärjestelmille erityisesti tiedon laatua ja järjestelmien käytettävyyttä tukevat kansallisesti yhtenäiset vaatimukset.
Supporting the healthcare professionals' work and data quality through e-Health standards	Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteistyössä tuotettu ja sen kautta julkaistu pohjoismaiset suositukset kokoava raportti tiedon laadun ja järjestelmien käytettävyyden suosituksiksi.

Saavuttamatta ja kesken jääneet tuotokset ja niiden syyt

Projektissa ei ole saavuttamatta tai kesken jääneitä tuotoksia. Tuotosten käyttöönotto ja juurruttaminen jatkuu projektissa luodun verkoston, THL:n tiedonhallinnan ohjauksen sekä laajan sidosryhmäyhteistyön kautta.

1.3 Projektin kesto, resurssit ja kustannukset

Projektin suunniteltu kesto oli vuosille 2022–2025. Vuonna 2022 keskityttiin projektin suunnitteluun ja projektin aktiivinen toteutus alkoi 1/2023. Työ päättyy vuoden 2025 lopussa.

Vuosille 2022–2025 myönnetty rahoitus: 1000 000 €, Suomen kestävän kasvun ohjelma (RRF).

Projekti sai vuonna 2024 lisärahoitusta 90 000 € (Suomen kestävän kasvun ohjelma (RRF).

Projektilla oli lisärahoitustarvetta sen laaja-alaisuudesta johtuen.

Henkilöresurssien käyttö onnistui budjetin rajoissa. Henkilöstömuutokset aiheuttivat kuitenkin jonkin verran vajausta suhteessa työmäärään. Kaikki työ on tehty omalla henkilöstöllä, eikä ostopalveluja ole käytetty (pl. julkaisuihin liittyvät käännös- ja taittotyöt).

2 Projektin dokumentointi

Kirjaaminen ja tiedon laatu -projektissa tuotettiin ja ylläpidettiin sosiaali- ja terveydenhuollon kirjaamisohjeita sekä laadittiin monialaisen yhteistyön kirjaamisopas. Lisäksi projektissa perustettiin sote-kirjaamisen kansallinen verkosto. Tiedon laadun kehittämiseen tuotettiin opas sote-organisaatioille sekä suosituksia monille eri sidosryhmille sekä kansallisia määrittelyjä tietojärjestelmille. Projektitiimi koostui projektipäällikön ohella kuudesta asiantuntijasta THL:n tieto-osastolta. Näiden lisäksi kirjaamisen materiaalien tuottamiseen ja tiedon laadun kehittämiseen osallistui muita THL:n asiantuntijoita ja osa tuotoksista tuotettiin pohjoismaisessa yhteistyössä.

Projektin aikana järjestettiin useita koulutus- ja tukitilaisuuksia. Sosiaalihuollon osalta rakenteisen kirjaamisen tukitilaisuuksia pidettiin palvelutehtäväkohtaisesti kaikille 7 eri palvelutehtävälle. Nämä sosiaalihuollon yli 30 tilaisuutta tavoittivat noin 6500 henkilöä. Terveystieteiden kirjaamisen säännöllisesti toistuvia tilaisuuksia olivat toimenpideluokituksen sekä diagnoosi- ja käyntisyytietojen kirjaamisen tietoiskut. Kaikkiaan tilaisuuksia oli 14, joissa osallistujia lähes 4500.

Projektissa on tuotettu useita erilaisia tuotoksia. Alla tuotokset eriteltyinä tuotoksen tyyppin mukaan.

Tuotoksen tyyppi
Materiaali (esim. koulutusmateriaali)
Uutinen
Opas
Video (esim. koulutus)
Verkkosivukokonaisuus
Infograafi

Työpaperi
Blogi

Taulukon määrät sisältävät kaikki vuosina 2022–2025 julkaistut tuotokset. Suurin osa materiaaleista, uutisista ja oppaista on julkaistu sekä suomeksi että ruotsiksi. Kaikki taulukossa olevista tuotoksista eivät ole enää ajantasaisia, sillä esimerkiksi osasta oppaita on julkaistu useampi päivitys hankkeen

aikana. Projektin kaikki ajantasaiset julkaistut tuotokset löytyvät [Suomen kestävän kasvun ohjelman infopakettista \(julkari.fi\)](#). Kyseinen infopaketti päivitetään loppuvuoden 2025 aikana. Raportissa on myös liitteenä (Liite 1) kaikki projektin aikana julkaistut tuotokset.

Kirjaamisen tukea on annettu myös muissa kanavissa: kirjaamisverkoston Teams-kanavalla, muiden verkostojen kautta, sote-tiedonhallinnan asiakassähköpostin kautta sekä erilaisissa puheenvuoroissa. Lisäksi kaikille avoimella kirjaamisen Teams-kanavalla on voinut esittää teemaan liittyviä kysymyksiä.

Vuosina 2022–2024 tehtiin tiivistä yhteistyötä Kansa-koulu-hankkeiden kanssa. Tämän yhteistyön lopputuloksena THL otti vastaan Sosiaalihuollon kirjaamisen peruskurssi - verkkokurssin ylläpidon sekä kirjaamisvalmennusmateriaalin. Sosiaalihuollon kirjaamisen peruskurssin on suorittanut tähän mennessä noin 37 500 henkilöä, joista yli 17 000 THL:n ylläpitovaiheen aikana. Kirjaamisvalmennusmateriaalia on hyödynnetty ja tullaan hyödyntämään referenssimateriaalina vastaavaa koulutusmateriaalia tuotettaessa.

Projektin seurantaraportointi löytyy Hankesalkku-työkalusta.

Projektin pysyvästi tai yli 10 vuotta säilytettävät asiakirjat on arkistoitu THL:n asianhallintajärjestelmään. Arkistoinnissa on noudatettu THL:n tiedonhallintasuunnitelmaa ja arkistointilinjauksia.

3 Projektin hyödyt suhteessa Suomen kestävän kasvun ohjelman tavoitteisiin

3.1 Projektin toimenpiteet ja tavoitteiden saavuttaminen suhteessa EU toimeenpanoasiakirjaan kirjattuihin tavoitteisiin

Investoinnin 3 tavoitteena on vahvistaa sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuutta tukevaa tietopohjaa ja vaikuttavuusperusteista ohjausta toteuttamalla hoitotakuun seurantaan vaadittavia toimenpiteitä ja korjata koronakriisissä tunnistettuja tietotarpeita.

Erityisinä tavoitteina THL:n projekteille oli parantaa hoitoonpääsy tiedon laatua ja kattavuutta; parantaa palvelujärjestelmän seurannassa tarvittavan sote-tietopohjan laatua ja kattavuutta, kansallisen tietopohjan laajentamisessa tarvittavaa it-infraa sekä kansallisen sote-tietopohjan laatua parantavia kansallisia tietomäärittelyjä ja niiden hallinnan prosesseja, menetelmiä ja työkaluja.

Kirjaamisen ja tiedon laadun projektissa oli viisi työpakettia, joiden kautta kirjaamisen ja tiedon laatua kehitettiin. Seuraavassa kuvataan toteutettua tukea työpaketeittain.

1. Sosiaalihuollon kirjaamisen tuki

Työpaketin painopiste oli tukimateriaalien ja verkkosivujen kehittämisessä, koulutusten ja ohjeistusten valmistelussa sekä rakenteisen kirjaamisen käytäntöjen vahvistamisessa. Työssä hyödynnettiin aiempien Kansa-koulu-hankkeiden tuotoksia ja tehtiin tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueiden, Kelan ja asiakastietojärjestelmätoimittajien kanssa. Hankkeen aikana perustettiin myös THL:n sisäinen sosiaalihuollon kirjaamisen yhteistyöryhmä, jonka tehtävänä oli tukea rakenteisen kirjaamisen käyttöönottoa sote-organisaatioissa ja vahvistaa sosiaalihuollon tiedonhallinnan ja muiden sosiaalipalveluita kehittävien välistä yhteistyötä THL:ssä.

Hankekauden aikana tuotettiin laajasti sosiaalihuollon eri palvelutehtäviä tukevia materiaaleja ja järjestettiin koulutustilaisuuksia rakenteisen kirjaamisen edistämiseksi. Julkaistut materiaalit, videot ja käännökset käsittelivät rakenteista kirjaamista ja tukivat kansallisen tuen kokonaisuutta. Työ vahvisti osaltaan asiakastietolain toimeenpanoa ja rakenteisen kirjaamisen velvoitteiden jalkauttamista sote-toimijoille.

Kansa-koulu - hankkeen päättyessä THL otti ylläpitovastuun hankkeen tuottamasta Sosiaalihuollon kirjaamisen peruskurssin ylläpidosta sekä kirjaamisvalmennusmateriaalien hyödyntämisestä sosiaalihuollon kirjaamisen tukimateriaalien kehittämisessä.

2. Monialaisen yhteistyön kirjaamisen tuki

Työpaketissa valmisteltiin ja julkaistiin päivitys monialaisen yhteistyön kirjaamisen oppaasta, jossa huomioitiin lainsäädännön muutokset sekä eri hallinnonalojen yhteiset tarpeet. Opas käännettiin ja julkaistiin myös ruotsiksi. Päivitystyössä huomioitiin etenkin uusi asiakastietolaki ja -asetus sekä asiakastiedon käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät kysymykset.

Monialaisen yhteistyön kirjaamisen tuen lisäksi myös sote-yhteisen kirjaamisen tuen tarve nousi esiin projektin aikana. Sote-yhteistä näkökulmaa vahvistettiin sisäisesti sote-yhteisen kirjaamisen tuen rakenteilla. Ensimmäisiä sote-yhteisiä kirjaamiskoulutuksia toteutettiin yhteistyössä THL:n muiden asiantuntijoiden kanssa toimintakykytiedon kirjaamiseen liittyen. Toimintakykytiedon kirjaamisen tueksi laadittiin myös ensimmäinen sote-yhteinen kirjaamisopas.

3. Terveystienhuollon kirjaamisen tuki

Työpaketissa painopiste oli kirjaamisohjeisiin ja koulutuksiin liittyvien oppaiden ja materiaalien tuottamisessa sekä niiden jatkuvassa kehittämisessä. Hankkeen aikana perustettiin myös THL:n sisäinen terveydenhuollon kirjaamisen yhteistyöryhmä. Yhteistyöryhmän toiminta käynnistettiin vahvistamaan THL:n sisäistä yhteistyötä terveydenhuollon kansallisissa ja toimialariippumattomissa kirjaamiseen liittyvissä kysymyksissä.

Hankekauden aikana laadittiin uusia oppaita hoidon tarpeen arvioinnin ja äitiyshuollon tietojen kirjaamiseen sekä kirjaamisohjeita seulontatutkimuksille ja akuutille kriisityölle. Lisäksi päivitettiin potilastiedon kirjaamisen yleisopasta sekä suun terveydenhuollon ja työterveyshuollon kirjaamisoppaita. Kirjallisen materiaalin lisäksi päivitettiin koulutusvideot, jotka käsittelevät potilastiedon valtakunnallisesti yhtenäistä kirjaamista, keskeisiä potilastietoja ja hoitoon pääsyn tietojen kirjaamista. Koulutuksissa ja tietoisuuksissa keskityttiin diagnoosi- ja käyntisyytietojen, toimenpidetietojen, terveys- ja hoitosuunnitelman sekä hoitoon pääsyn tietojen yhdenmukaiseen,

laadukkaaseen kirjaamiseen. Materiaaleja käännettiin ja päivitettiin sekä suomeksi että ruotsiksi, ja työ tuki laajasti asiakastiedon laadun kehittämistä ja ohjeistusten ajantasaisuutta.

4. Sote-kirjaamisen kansallinen verkosto

Sote-kirjaamisen kansallinen verkosto perustettiin vuonna 2023, ja sen toiminta vakiintui saman vuoden aikana. Verkoston toimintaan osallistui kirjaamisen asiantuntijoita kaikilta

hyvinvointialueilta koko hankekauden ajan. Mukana on ollut myös keskeisiä kansallisia yhteistyötahoja, kuten STM, Kelan Kanta-palvelut, Opetushallitus sekä yksityisiä palveluntuottajia edustava Hyvinvointiala HALI ry. Kansa-koulu -hanke osallistui verkoston toimintaan hanke kautensa 2024 päättymiseen saakka. Verkoston toiminta suunniteltiin alusta alkaen pysyväksi toiminnaksi.

Verkoston kautta järjestettiin säännöllisiä keskustelutunteja ja alueellisia verkkoseminaareja, jotka vahvistivat yhteistyötä hyvinvointialueiden, THL:n ja muiden toimijoiden välillä. Keskustelutuntien teemoina olivat muun muassa tiedon laatu, kirjaamisen kehittämistarpeet ja alueiden hyvät käytännöt. Yhteistyön yhtenä välineenä toimi verkoston Teams-työtila, joka mahdollisti sujuvan kokemusten vaihdon ja yhteisen oppimisen eri alueiden välillä. Yksi verkoston perustehtävä oli sote-kirjaamisen vertaiskehittäminen hyvinvointialueiden kesken. Verkoston toimintaa ja sisältöjä kehitettiin aktiivisesti osallistujilta saadun palautteen pohjalta, ja palautetta hyödynnettiin kansallisessa kirjaamisen kehittämistyössä. Yhteistyötä tiivistettiin hankekauden aikana sekä alueellisesti että valtakunnallisesti. Verkoston toiminnasta tehtiin tutkimus, jonka tulokset julkaistiin työpaperina. Tulokset osoittivat, että Sote-kirjaamisen kansallinen verkosto toimii tärkeänä yhteistyöalustana, joka tuki tiedon ja osaamisen jakamista, vertaistukea ja yhteiskehittämistä. Se auttoi asiantuntijoita oppimaan toistensa kokemuksista ja jakamaan hyviä käytäntöjä, mikä lisäsi osaamista ja tehosti kehittämistä hyvinvointialueilla. Vastaajat kokivat, että verkosto oli lisännyt ymmärrystä sekä paikallisista että kansallisista kirjaamisen haasteista. Samalla nousi esiin tarpeita vahvemmassa ohjauksesta ja tavoitteellisemmasta yhteistyöstä, jotta verkoston potentiaali voitaisiin hyödyntää nykyistä tehokkaammin.

Verkosto toimi koko hankekauden ajan keskeisenä foorumina palautteen, kokemusten ja tiedonvaihdon kokoamisessa, ja sen toiminnan jatkumisesta viestittiin hyvinvointialueille vuoden 2025 aikana.

5. Tiedon laadun kehittäminen

Työpaketissa luotiin pohjaa kansalliselle tietojen laadun kehittämisen toimintamallille sekä valmisteltiin sote-organisaatioille suunnattu asiakastiedon laadun opas, joka sisältää myös laatuprosessin ja laatukriteerit sekä esimerkkejä tiedon laadun parantamistyöstä. Yhteistyötä tehtiin tiiviisti THL:n ja Kelan välillä erityisesti Kanta-tietojen laadun parantamiseksi ja tiedon hyödyntämisen vahvistamiseksi. Pohjoismaisessa yhteistyössä kehitetyt suositukset tiedon laadun ja järjestelmien käytettävyyden kehittämiseksi julkaistiin ja on sisällytetty soveltuvien osien lisäksi julkaistuu oppaaseen. Työ ja laadun kehittämisen tavoitteet linkitettiin myös alkuvuonna 2025 julkaistuu kansalliseen sote-luokitusstrategiaan.

Työpaketin kautta valmisteltiin sote-koodistojen perusvaatimusten määrittely, joka sisältää sitovia ja suositeltuja vaatimuksia sote-palveluissa käytettäville tietojärjestelmille. Määrittely valmisteltiin yhteistyössä kansallisen koodistopalvelun ja Kelan kanssa, ja siihen huomioitiin sidosryhmiltä ja verkostolta kommentointikierroksella ja eri tilaisuuksien yhteydessä saadut ehdotukset ja täsmennykset. Määrittely on astunut voimaan ja linkitetty tietojärjestelmille annettaviin kansallisiin määräyksiin.

Laatuaiheita tuotiin esiin blogikirjoituksissa, asiantuntijaesityksissä kansallisissa ja kansainvälisissä tapahtumissa sekä verkoston tilaisuuksissa, joissa myös jaettiin hyviä käytäntöjä ja kehittämis ehdotuksia.

Työpaketti saavutti keskeisen tavoitteensa, kun Tiedon laadun opas sote-organisaatioille julkaistiin marraskuussa 2025. Työstövaiheessa oppaan sisältöihin pyydettiin palautetta sote-kirjaamisen

verkostolta. Projekti loi pohjaa sille, että tiedon laadun kehittäminen jatkuu osana pysyvää THL:n toimintaa ja Kanta-yhteistyötä, tukemalla valtakunnallista tiedon laadun seurantaa ja jatkuvaa parantamista.

3.2 Tavoitteen toteutuminen: hoitotakuun seurannan ja koronakriisin tietotarpeiden vahvistaminen

Projektissa on vastattu hoitotakuun seurantaan ja koronakriisissä tunnistettuihin tietotarpeisiin ensisijaisesti kirjaamisen ja tiedon laadun parantamisen toimenpiteiden kautta.

Terveystietojen kirjaamisen tuki on kehittänyt ja päivittänyt ohjeistuksia, jotka varmistavat hoidon saatavuuden ja hoitoonpääsyn tietojen yhdenmukaisen kirjaamisen. Vuosien 2023–2025 aikana on julkaistu hoidon tarpeen arvioinnin kirjaamisopas, pidetty tietoiskuja ja tuotettu koulutusmateriaaleja, jotka tukevat sekä käytännön ammattilaisia että tietotuotantoa hoitoon pääsyn seurantaan ja johtamiseen.

Hoitotakuun seurantaa tukevat erityisesti hoidon tarpeen arvioinnin merkintä -asiakirjan (HTA) sekä seurannassa käytettyjen luokitusten päivitykset. Näiden avulla on varmistettu, että hoidon saatavuustiedot kirjataan ja raportoidaan kansallisesti vertailukelpoisella tavalla. Samalla on tuettu Kanta-tietojärjestelmäpalvelun ja tiedon toissijaisen käytön kehittämistä, mikä mahdollistaa tietojen hyödyntämisen seurannassa, valvonnassa ja tutkimuksessa.

Koronakriisin aikana havaittuihin tietotarpeisiin on vastattu tiedon laadun systemaattisella kehittämisellä, erityisesti rakenteisten kirjaamiskäytäntöjen vahvistamisella ja tiedon laatua parantavien vaatimusten (mm. koodistojen hyödyntämisen perusvaatimukset) määrittelyllä. Lisäksi vahvistettiin ns. etäkontaktien kirjaamisen ohjausta, koska erilaiset etäpalvelut

moninkertaistuivat koronaepidemian aikana. Tiedon laadun kehittämisen opas ja sen myötä rakenteinen toimintamalli tukevat jatkossa tiedonkeruun luotettavuutta myös poikkeustilanteissa.

4 Projektin jatkokehitys ja -toimenpiteet

RRP-hanke on mahdollistanut pysyvien rakenteiden, yhteistyömallien ja toimintatapojen rakentamisen, jotka luovat vahvan ja kestävä perustan kirjaamisen ja tiedon laadun jatkuvalle kehittämiselle myös hankeajan jälkeen. Hankkeen aikana tehtyjen tuotosten ja saavutettujen tulosten pohjalta kirjaamisen ja tiedon laadun tukemista jatketaan THL:n perustyönä. Sosiaali- ja terveydenhuollon kirjaamisen tukea ja tiedon laadun kehittämistä jatketaan myös hankkeen päättymisen jälkeen. THL:n sosiaali- ja terveydenhuollon kirjaamisen sisäiset yhteistyöryhmät jatkavat toimintaansa myös ensi vuonna. Myös [sote-kirjaamisen kansallinen verkosto](#) on muodostunut pysyväksi rakenteeksi, ja sen toiminta jatkuu vuonna 2026. Suurin osa hyvinvointialueista on ilmoittanut kesällä 2025 tehdyssä arviointikyselyssä jatkavansa verkostoon osallistumista myös hankeajan jälkeen. Osalla alueista osallistuminen oli vielä suunnittelussa.

Onko osallistuminen sote-kirjaamisen kansalliseen verkostoon suunniteltu osaksi pysyvää toimintaa myös hankeajan jälkeen?

	Etelä-Karjala	Etelä-Pohjanmaa	Etelä-Savo	Helsingin kaupunki	HUS	Itä-Uusimaa	Kainuu	Kanta-Häme	Keskä-Pohjanmaa	Keski-Suomi	Keskä-Uusimaa	Kymenlaakso	Lappi	Länsi-Uusimaa	Pirkanmaa	Pohjanmaa	Pohjois-Karjala	Pohjois-Pohjanmaa	Pohjois-Savo	Päijät-Häme	Satakunta	Vantaa ja Kerava	Varsinais-Suomi
Ei vast.	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Ei tietoa tai ei vast.	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä

Vastaajien määrä: 22

Kirjaamisen tukea toteutetaan jatkossakin pääosin sote-tiedonhallinnan ohjaus -yksikössä. Kirjaamisen tuen materiaaleja sekä julkaistuja määrittelyjä ja suosituksia tehdään ja ylläpidetään tarpeen mukaan. Näitä tuotoksia viedään tiedoksi yhteistyöverkostoille ajantasaisesti niin, että sote-organisaatiot voivat hyödyntää näitä oman kehitystyönsä tukena. Vuonna 2026 tuemme erityisesti sosiaalihuollon rakenteista kirjaamista ja käyttöönottoja, jotta varmistamme riittävän tuen sosiaalihuollon asiakastietovarantoon liittymiselle ja rakenteisen kirjaamisen käyttöönotolle.

5 Liitteet

Liite 1 Projektin tuotokset

Tuotos	Aika	Tyyppi
Sosiaalihuollon rakenteisen kirjaamisen tuki: vanhemmuuden selvittäminen (diat)	12/2025	Materiaali
Kirjaamisopas: Työterveyshuolto	12/2025	Opas
Akuutin kriisityön kirjaamisohje (Tiedä ja Toimi-kortti) Dokumentation av akut krisarbete inom hälso -och sjukvården (Faktablad)	11/2025	Materiaali
Potilastiedon kirjaaminen, ohjeita valtakunnallisesti yhtenäiseen kirjaamiseen (suomeksi ja ruotsiksi)	11/2025	Materiaali
Koulutusmateriaalit syksyn 2025 toimenpidetietojen koulutuksista	11/2025	Materiaali
Asiakastiedon laadun opas sote-organisaatioille	11/2025	Opas
Sote-koodistojen hyödyntämisen perusvaatimukset	4/2025	Määrittely
Tavoitteellinen verkostotyö kansallisen kehittämisen edistäjänä: Esimerkkinä Sote-kirjaamisen kansallinen verkosto	19.5.2025	Työpaperi
Hoitopääsytietojen kirjaaminen 2025 alkaen: Perusterveydenhuolto ja perusterveydenhuollon suun terveydenhuolto päivitetty	30.5.2025	Materiaali
Tietoisku perusterveydenhuollon ja suun terveydenhuollon avohoidon hoitoon pääsyn kirjaamisesta 2025 alkaen päivitetty	27.5.2025	Materiaali
Kirjaamisopas: Raskaus ja äitiyshuolto suomeksi ja ruotsiksi	20.2.2025	Opas

Tuotos	Aika	Tyyppi
Koulutusmateriaalit kevään 2025 diagnoosi- ja käyntisyytietojen koulutuksista	5/2025	Materiaali
Kirjaamisopas: Suun terveydenhuolto	4/2025	Opas
Seulontatutkimusten kirjaamisohje (Tiedä ja Toimi-kortti suomeksi ja ruotsiksi)	8.9.2025	Materiaali
Kirjaamisopas: Hoidon tarpeen arviointi suomeksi ja ruotsiksi	06/2025	Opas
Potilastiedon kirjaamisen yleisopas suomeksi ja ruotsiksi (versio 7.0)	24.6.2025	Opas
Rakenteinen kirjaaminen sosiaalihuollossa ruotsiksi	1.10.2025	Materiaali
Rakenteinen kirjaaminen sosiaalihuollossa	1.10.2025	Materiaali
Sosiaalihuollon rakenteisen kirjaamisen tuki: lapsen huollon ja tapaamisoikeuden turvaaminen, lapsen elatusavun turvaaminen, puolison elatusavun turvaaminen	6.10.2025	Materiaali
Strukturerad dokumentation inom familjerättslig service	28.8.2025	Materiaali
Rakenteinen kirjaaminen perheoikeudellisissa palveluissa	20.5.2025	Materiaali
Näitä kysyttiin: Toimintakykytiedon rakenteinen kirjaaminen	27.3.2025	Materiaali
Frågetimmen "Näitä kysyttiin": Ärendebehandling och handlingar för inledande av ärende	4.2.2025	Materiaali
Näitä kysyttiin: Asianhallinta	4.2.2025	Materiaali
Supporting the healthcare professionals' work and data quality through e-Health standards	19.4.2024	Opas
Kirjaaminen monialaisessa yhteistyössä	12_2024	Opas

Tuotos	Aika	Tyyppi
Kirjaamisen olosuhteet rakennetaan yhteistyössä: infograafi	12.12.2024	Infograafi
Näitä kysyttiin: asiakkuus- ja asia-asiakirjat	27.11.2024	Materiaali
Etäkontaktien kirjaaminen terveydenhuollossa - Tiedä ja toimi - kortti (suomeksi ja ruotsiksi)	15.11.2024	Materiaali
Tietoisku Tiedonhallintapalvelun terveys- ja hoitosuunnitelmasta	15.5.2024	Tietoisku
Näitä kysyttiin: asiakaskertomusmerkinnät	27.9.2024	Materiaali
Kirjaaminen ja tiedonhallinta opiskeluhoollon psykologin asiakastyössä	10.5.2023	Esitysmateriaali
Opiskeluhoollon psykologien kevätwebinaari	25.4.2024	Esitysmateriaali
Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon kevätwebinaari	16.5.2024	Esitysmateriaali
Potilastiedon kirjaaminen - ohjeita valtakunnallisesti yhtenäiseen kirjaamiseen (suomeksi ja ruotsiksi)	17.10.2024	Materiaali
Kirjaamisopas: Ensihoitokertomus suomeksi ja ruotsiksi	10/2023	Opas
ICPC-lyhennelmä suomeksi ja ruotsiksi	24.8.2023	Ohje
Kirjaamisopas: Hoitokertomus suomeksi ja ruotsiksi	6/2023	Opas
FinCC 4.0 -luokituskokonaisuuden käyttäjäopas suomeksi ja ruotsiksi	10/2023	Opas
Kirjaamisopas: Työttömän terveystarkastus suomeksi ja ruotsiksi	4/2023	Opas
Kirjaamisopas: Toimintakyky suomeksi ja ruotsiksi	4/2024	Opas
Toimintakykytiedon rakenteinen kirjaaminen	17.10.2024	Materiaali
Toimintakykytiedon rakenteinen kirjaaminen	11/2024	Materiaali

Tuotos	Aika	Tyyppi
Näitä kysyttiin: Lapsiperheiden ja työikäisten palvelut	7.12.2022	Materiaali
Näitä kysyttiin: Lapsiperheiden, työikäisten ja iäkkäiden palvelut	8.2.2023	Materiaali
Näitä kysyttiin: Lapsiperheiden, työikäisten ja iäkkäiden palvelut	29.3.2023	Materiaali
Näitä kysyttiin: Lastensuojelu ja sosiaalihuollon yleispalvelut	16.5.2023	Materiaali
Näitä kysyttiin -tunti 21.9 yksityisille palveluntuottajille: rakenteisen kirjaamisen tuki	21.9.2023	Materiaali
Näitä kysyttiin: Vammaispalvelut	1.11.2023	Materiaali
Näitä kysyttiin: päihde- ja riippuvuustyön erityiset palvelut	7.2.2024	Materiaali
Rakenteinen kirjaaminen turvakotipalvelussa	14.2.2024	Materiaali
Rakenteinen kirjaaminen opiskeluhuollon kuraattoripalvelussa	17.4.2024	Materiaali
Näitä kysyttiin: Yksityiset sosiaalihuollon palvelunantajat	24.4.2024	Materiaali
Näitä kysyttiin: Opiskeluhuollon kuraattoripalvelut	15.5.2024	Materiaali
Sosiaalihuollon rakenteisen kirjaamisen hyödyt	7.11.2024	Infograafi
Tiedä & toimi: Tiesitkö tämän rakenteisesta kirjaamisesta?	5/2024	Materiaali
Tiedä & toimi: Helposti saatavat tiedot tukevat vaikuttavampaa päätöksentekoa	11/2024	Materiaali
Hoitoonpääsyn tietoiskuvideot päivitetty	5/2025	Materiaali (video)
Keskeisten potilastietojen kirjaaminen (diat) Keskeisten potilastietojen kirjaamisen videot suomeksi Centrala patientuppgifter (videot, kuvailutekstit ja tekstitys ruotsiksi)	10/ 2025	Materiaali

Tuotos	Aika	Tyyppi
Videotervehdys: Kohti helposti hyödynnettävää asiakastietoa Kanta-palvelujen avulla	11.8.2025	Materiaali (video)
Huolto-, tapaaminen, elatus videot	30.9.2025	Materiaali (video)
Toimintakykytiedon rakenteinen kirjaaminen	11/2024	Materiaali
Rakenteinen kirjaaminen opiskeluhuollon kuraattoripalvelussa	17.4.2024	Materiaali